

DISTRIKTSPLAN

FOR

REINBEITEDISTRIKT 14 A

2023

1.0

Ved endring av reindriftsloven i 2007 (Lov om reindrift) kom det krav om utarbeidelse av distriktsplan og bruksregler. I reindriftsloven § 62 står det følgende:

«Distriktsstyret skal utarbeide en distriktsplan for distriktet som skal inneholde de opplysninger om virksomheten i distriktet som er nødvendige for den offentlige planlegging.»

Reinbeitedistriktet er organisert med eget styre og leder som er valgt av årlige årsmøter, jf. reindriftsloven § 49. Distriktsstyrets oppgaver er å ivareta reinbeiteressursene i distriktet i samsvar med lover og bruksregler (reindriftsloven § 44).

Distriktsplaner skal være et hjelpemiddel for å ivareta reindriftens arealvern i offentlig planlegging og skal inneholde opplysninger om virksomheten i distriktet som er nødvendig for den offentlige planleggingen. Reinbeitedistriktets styre skal utarbeide distriktsplanen med informasjon om hvordan de bruker reindriftsarealene i distriktet.

Distriktsplanen skal blant annet inneholde en oversikt over flyttemønstre i distriktet, årstidsbeiter (for eksempel kalvingsland o.l), gjerder og anlegg, nødvendige framkomst- og transportmidler og bruken av disse og eventuelt inndeling i beitesoner. Dette dokumentet kan fungere som et viktig verktøy for god samhandling og dialog mellom reindriften og offentlig forvaltning og må også sees i sammenheng med gjeldende reindriftskart. Videre skal dette dokumentet virke konfliktforebyggende, ved at kommuner, fylkeskommuner og fylkesmenn får et bedre grunnlag for å ivareta reindriftens interesser i fylkes- og kommuneplaner.

En siida kan defineres som en geografisk eller sosial gruppe reineiere som utøver reindrift i felleskap på bestemte arealer. En siida er et selvstendig juridisk subjekt jf. dagens rettspraksis og derfor en privatrettslig, selvstendig høringsinstans. Alle saker der reinbeitedistriktets interesser vil kunne bli berørt, skal forelegges for distriktet.

Denne planen er ment å presentere reinbeitedistrikt Spiertagaisa (reinbeitedistrikt 14 A) i Porsanger kommune. Planen er ment som en generell beskrivelse av nåværende reindrift og en plan for utviklingsmuligheter framover i det konkrete området. (jf. eget kartbilag.). Vi ønsker videre å skape et mer nyansert bilde av reindriften og reindriftskulturen i området, da vi opplever et nokså ensidig bilde og fakta- beskrivelse fra offentlige forvaltningsorganer. Det bildet har til nå vært enerådende utad. Et eksempel her kan være noe så enkelt som at reindriften beskrives som "arealkrevende". Etter vår oppfatning et svært subjektivt begrep, som vi antar kommer fra arealplanleggere andre steder. En kommunal- eller en landbruksplanlegger operere med mindre, og strengt, definerte arealenheter som ikke er sammenlignbart med reindriftsarealene, hverken strukturelt eller arealmessig. Vi vet at reindriften er en arealtapende næring. Her ser vi eksempel på hvor et begrep får kulturellt innhold som kan skape store misforståelser.

Hva angår vanlig arealplanlegging i reindriften så må vi planlegge mot en negativ framtid, fordi størrelsen på reindriftsarealene har en nedad gående spiral. En av grunnene til en slik trend er at reindriftsretten har en svak status i Norge, kun tålt bruk når andre ikke melder behov for arealene. Planmyndighetene finner nesten alltid andre tiltak som mer samfunnsnyttige enn reindrift.

For å bøte noe på dette har Landbruksdepartementet gått inn for at reindriftsarealene skal ha et større vern. Paradokset i dag er at såkalt «nedbeiting» er alene reindriften

skyld. «Nedbeitingen» inkluderer og også fysiske inngrep som samfunnet påfører næringen gjennom kumulative inngrepseffekter. Synlige beiteskader er derfor også inngrepsskader.

Vi håper likevel at planen blir et bra arbeidsredskap for de som ønsker mer kjennskap til reindriften i området, og fram for alt håper vi at den skal bidra til en større forståelse for næringen. Samtidig er planen en arbeids- og utviklings redskap for distriktet.

2.0 REINDRIFTENS RETTSGRUNNLAG

Rettsgrunnlaget finnes i internasjonale folkerettslige bindende konvensjoner, i intern norsk rett og i samenes sedvaner (alder tids bruk) og rettsoppfatninger. Reindriften er i dag regulert gjennom reindriftsloven av 15. juni 2007 nr. 40. Loven skal blant annet bidra til sikring av reindriftsarealene i det samiske reinbeiteområdet som reindriften viktigste ressursgrunnlag. Flytteveier er vernet gjennom denne loven, j.fr. § 22. Reindriftsloven konstituerer ikke reindriftsretten, men gir en nærmere definisjon av innholdet i disse rettighetene, samt en regulering og styring av utøvelsen. Både grunnloven og folkeretten skal sikre reindriften videre eksistens. Grunnloven §108 lyder slik:

«Det påligger statens myndigheter å legge forholdene til rette for at den samiske folkegruppe kan sikre og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv.»

I praksis betyr dette at statsmyndighetene er forpliktet til aktivt å legge til rette for samenes kulturutøvelse. Reindriften er også vernet gjennom en rekke konvensjoner som Norge har sluttet seg til. Konvensjonene setter rammer for hvilket ansvar lovgiver og forvaltning har ovenfor reindrift, og stiller også krav til myndighetene med sikte på å ivareta reindriftnæringen som et viktig grunnlag for samisk kultur og samfunnsliv.

Konvensjoner og lover relevant for reindriften i Norge

- ILO-konvensjon nr. 169 om urbefolkninger og stammefolk i selvstendige stater, som blant annet gir urfolk rett til å bli konsultert i saker som har direkte betydning for dem, rett til naturressurser og anerkjennelse for landområder.
- FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter (SP). Det er særlig artikkel 27 i konvensjonen som er viktig for samene og samiske forhold fordi den etablerer rettslig vern for minoriteter og urfolksrett til bl.a kultur og kulturutøvelse.
- Grunnloven vedrørende bevaring av samisk kultur.
- Lov om naturmangfold , §§ 1 og 8.
- UNESCO –konvensjoner av 17.oktober 2003 og 20. oktober 2005.
- Ny konsultasjonslov 2021. (Ennå ikke utformet)

Plan-og bygningsloven

En annen lovgivning av særlig betydning for reindrift i Norge er plan- og bygningsloven av 2009. Loven stiller krav til involvering av reindriften, den skal «sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv» (Plan- og bygningsloven § 3-1). Plan- og bygningsloven sikrer også rett til medvirkning. Rett til medvirkning skal gjelde allerede tidlig fase og i starten av planprosessen.

Bestemmelser om konsekvensutredning

21. juni 2017 kom også ny forskrift om konsekvensutredninger. Formålet med

bestemmelsene om konsekvensutredninger er å klargjøre virkningene av planer og tiltak som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn. Behandlingen av saker etter bestemmelsene skal bidra til at virkningene for miljø og samfunn blir tatt hensyn til når et

tiltak planlegges og når det tas stilling til om tiltaket skal gjennomføres. Regelverket skal også sikre en åpen prosess slik at alle berørte parter blir hørt.

- **Reindrift og ekspropriasjon**

- Ved inngrep i reindrifftsrettigheter der distriktet og tiltakshaver ikke kommer til enighet ved privatrettslig avtale, skal distriktet ytes erstatning i samsvar med

alminnelige ekspropriasjonsrettslige grunnsetninger jf. reindrifftsloven (2007) § 4,3 ledd:

«Ved inngrep i reindriftssamenes reindrifftsrettigheter skal det ytes erstatning i samsvar med alminnelige ekspropriasjonsrettslige grunnsetninger.»

For distriktets vedkommende skal hvert inngrep vurderes konkret for å se hvorvidt det utløser en ekspropriasjon.

2.2 Været og klima

Reinen og beiteforholdene er avhengig av både været og klimaet. Reinen må hele tiden tilpasse værforholdene og andre faktorer som inngrep, beiteforhold, tilgjengelige beitevekster og så videre. Driftsmønster og beitebruk kan variere fra år til år og er avhengig av faktorene som spiller inn. For eksempel kan uforutsette klima-, snø-, og værforhold føre til at vårflyttingen framskyves eller forsinkes. Derfor er det vanskelig for reindriften og distriktet å sette eksakte datoer for eksempel flytting, merking og skilling,. Vi opplever i dag mere milde vintre en tidligere, der konsekvensen er islagte beiter på grunn av mildvær.

Gjennomsnittsøkning av vintertemperatur på 2 grader øker antall tøværsperioder fra 2 til 5 i forhold til siste 30 års gjennomsnitt om vinteren. Gagga området, Leavdnjavarre og Lavtvevarre er et unikt lavt liggende snaufjellsområde område som kan brukes i før brukes perideen 15.12-1.3 under Goavvijahkki. Klimaendringer medfører at reindriften må ty til tilleggsforing om vinteren og våren.

2.3. Beitearealer og inngrep

Reindrift er en naturavhengig, da reinen beveger seg mye og ofte over lange distanser. Den er også avhengig av alle typer helårsbeiter og følger en årlig syklus der den beveger seg mellom vinter, vår, sommer og høstbeite. På våren flyttes reinen til sommerbeiteområdet som er på kysten og på høsten returnerer den tilbake til vinterbeiteområdet som er på innlandet.

Reinbeitedistrikt 14A har i utgangspunktet ingen arealer å gi bort. Distriktet har ingen reserve beiteområder å falle på dersom andre beiteområder blir låst på grunn av bl.a. beiteforhold, rovdyr eller inngrep. Selv om reindriften er en tilpasningsdyktig næring, tåler ikke reindriftnæringa vår flere inngrep. Til og med små inngrep vil ha negativ innvirkning på hele drifta.

Totaleffekten av mange små inngrep og forstyrrende aktiviteter rundt omkring i distriktet kan være større enn hva summen av hvert enkelt inngrep skulle tilsi. Distriktet har til nå 56 % av arealet som er fysisk borte eller berørt av inngrep. (Protect Sapmi, 2017). Såkalt bit-for-bit utbygging og innskrenkninger av beiteområder generelt fører til at reintallet aldri blir à jour med beitearealet. Mange inngrep innenfor ett av distriktets åtte årstidsbeiter vil gi ringvirkninger for hele reindriften. Fleksibiliteten i driften forsvinner. Arealinngrepene er på vestsiden av reinbeitedistriktet. Noe som medfører til at simleflokkene presses til den østlige delen av distriktet. Dette betyr at beitetrykket øker og som har en negativ effekt på kvaliteten og vektene.

Rovvilt etablering på reindriften må anses som inngrep, siden ingen arealer er fritatt for store rovdyr og rovfugler. For oss gjelder ikke **todelt rovviltpolitikk**.

3. Administrative forhold og organisering

3.1 Administrasjonen

Distriktsstyret består av tre personer. Leder av distriktet er Per John A. Anti og nestformann er Ande Heaika Eira og Inger Elisabeth Utsi styremedlem.

Kontaktperson: Per John A.Anti (Leder for distriktet)
Telefon: 99515880
E-post: rbd14a@gmail.com

Distriktet adresse

Reinbeitedistrikt 14 A Spiertagáisá
Bieskkangeaidnu 69
9730 Karasjok

4. Distriktets ytre grenser

Grensebeskrivelse av reinbeitedistrikt 14A:

Fra Rastegaisa langs reinsognsgrensen (mot distrikt 12) til Uhcagaisa, derfra og Suoindeoaiivi til Vansjok munning, langs Luostejojha og Lakselv til Porsanger, videre langs Porsangerfjorden til Børselva utløp i sjøen og videre langs Rv 50 (98) over Børselvfjellet til grensen mot distrikt 13 ved Storelva. Videre sydover langs grensen for distrikt 13 til Rastegaisa.

Njarggahas ble i sin tid fredet mot reinbeiting ut fra hensynet til beite for bufe ved Kgl. resolusjon av 1935.

Fredningen er midlertidig fornyet i 2009, uten spesifikt formål. Njarggahas hører under reinbeitedistrikt 14A, iflg. beiteforordningen av 1934. Rettsdokumenter fra Riksarkivet i Oslo opplyser om reinbeiting her i 1896. Det har vært gitt dispensasjon for beiting av rein. Njarggahas er godt egnet til tidlig vårbeite og annen beiting.

Vassa (Reinøya) og holmene innenfor er innenfor reinbeitedistriktets grenser ifølge gammelt karbilag fra Finnmark Jordsalgskontor. (Se også arealbrukskart til distriktsplanen for reinbeitedistrikt 14A). Total beiteareal for reinbeitedistrikt 14A er på 1997 km², fratrukket impediment.

5. BEITEBRUK

Reinbeitedistrikt 14A er sommerbeitedistrikt for distriktets rein. Distriktets sommerbeite er avgrenset av gjeldende distriktsinndeling, som er nærmere beskrevet i distriktsplanen. Distriktet har i dag 21 siida-andeler.

Sommerbeitet omfatter også Vassa (Reinøya) og Njarggahas som vårbeite (Oldereidneset), jamfør kartbilag fra fylkesmannens forordning av 1934, om inndeling av reinbeitedistriktene i Finnmark.

Vassa og Njarggahas er områder som bør ses spesielt fra reinbeitedistriktets side:

- A. Njarggahas ble i sin tid fredet mot reinbeiting ut fra hensynet til beite for bufe. Fredningen er midlertidig fornyet i 2009, uten spesifikt formål. Njarggahas hører under reinbeitedistrikt 14A, iflg beiteforordningen av 1934. Det har vært gitt dispensasjon for beiting av rein. Njarggahas er godt egnet til tidlig vårbeite og annen beiting.

Distriktet var ikke enig i sin tid med fredning mot reinbeiting av Njarggahas, ved kgl. res. av 1935. Vi er heller ikke enige i fredning av samme område fra 2009, som ikke har noen formål.

- B. Små holmer som ligger innenfor distriktets forvaltningsområdet, brukes som beite i kortere perioder.

Andre distrikters bruk av Spiertagaisa (14 A) er regulert ved gjennomflyttingsrett for distrikt 14, Spierta til og fra høst- og vinterbeitene. Det er beskrevet nærmere i fylkesmannens forordning av 1934 og 1963.

Ulovlig beiting av rein fra andre reinbeitedistrikter i distriktet skal ikke forekomme.

Egen beitebruk om vinteren i sommerbeite området vil opphøre når det blir enighet og klarere rammer for fellesbeitedistrikt 17 og distrikt 16.

Beitebruken i det midlertidige fellesbeitedistrikt 17 er nærmere beskrevet av beitebruks regler for distrikt 17.

6. BEITETIDSBESTEMMELSER

Reinbeitedistrikt 14A er med fylkesmannens bestemmelse av 4. juni 1963 delt i distrikt 14A og distrikt 14.

Beitetiden ble først fastsatt ved fylkesmannen forordning av 10. november 1934.

Beitetiden er fra 1. mars til 15. desember

Beitetiden gjelder for de siidaer som tradisjonelt flytter til ordinære høst- og vinterbeiteområder. Midlertidig unntak fra beitetidsbestemmelser gjelder for de siidaer som ikke kan flytte til vinterbeiteområder, eller de siidaer som må flytte til sommerbeiteområdet før fastsatt

beitetid grunnet midlertidige forhold under arbeid med bruksregler og ny distriktsinndeling. Denne overlappende bruken forsterkes av bl.a. Forsvarets økende behov av arealer og annen bruk av arealer til infrastruktur i Porsanger.

7. BEITING

7.1. Vår- og sommerbeiteområde:

Sommerbeite i distrikt 14A er fra 1.mars til 15. desember
Innflytting til sommerbeitedistriktet skjer i april/mai, og hele distrikt 14A brukes som sommerbeite. Hele distrikt 17 – nord brukes til vårbeite.

7.2. Kalvingsområder:

Kalvingsland er den delen av vårområdet der hoveddelen av simleflokken oppholder seg i kalvings- og parringsperioden, d.v.s. de første 2 – 3 ukene etter fødselen. Dette er den delen av vårområdet hvor reinen oppholder seg tidlig på våren. Kalvingområder har **særverdi** for Reindriften, jfr. ynglefredning ellers i naturen (Kalvingsområder er kartfestet). Ny gjennomgang av kartmaterialet er nylig utført og kalvingsland er tegnet videre enn tidligere, pga. nye inngrep og forstyrrelser i kalvingsområdene.

Oksebeiteland og øvrig vårland er lavereliggende deler av vårområdet der okserein og fjordårskalver oppholder seg i kalvingsperioden. Simler med kalv trekker senere i inn i de samme områder. Det har skjedd strukturelle endringer på grunn sammenslåing av siidagruppene. Sammenslåing er et resultat av store arealtap.

7.3. Høstbeiteområder:

Høstbeitingen foregår i distrikt 14A og distrikt 17 helt til Karasjok. Området vil innbefatte lavereliggende deler av barmarksområdet/distriktet og ligger mellom Nattvann og Geaidnujohka i distrikt 17. Siffar-mohki, Goasovarre, Gotetvarre og Coalbmevarre
Reinbeitedistrikt 14A foretar høstslaktingen ved Corvusrohtu i september/oktober.
Reinbeitedistrikt 14A har anlagt et høst sperregjerde for rein fra Luovosvarri til Karasjok etter E6, og videre et stykke nedenfor Karasjok. Gjerdetillatelse for dette forelå allerede tidlig på 1960-tallet.

7.4. Parringsområder:

Parringsland er den mest sentrale delen av høstområdet hvor reinen samler seg til parring. Utbredelsen av parringslandet vil variere fra år til år, men totalt omfatter det som oftest en stor del av høstområdet. Parringsland ligger mellom Nattvann og Geaidnujohka i distrikt 17. Siffar-mohki, Goasovarre, Gotetvarre og Coalbmevarre

7.5. Golgu/Skabma:

Høstvinterområdet er det området som reinen bruker i siste del av oktober, november og desember, uavhengig av snømengden. Skabmaområdet ligger vest for Astejohka.

Etter brunsten foretas samling av rein øst og sør fra og innover mot Astejohka. Samling til vinterskilling begynner etter islegging og snøføre.

7.6. Vinterbeiteområde:

Under arbeidet med bruksreglene for reinbeitedistrikt 17 blir dette nærmere klarlagt. Reinbeitedistrikt 17 har utarbeidet forslag til nye bruksregler for vår- og høstbeitearealene, nord for Karasjohka. Spiertagaisa(14 A) har sendt eget forslag til det. Bruksregler for vinterbeitearealene ble vedtatt i 2018. Siidane bruker vinterbeite områdene som nå inntil bruksreglene er nærmere klarlagt.

7.7. Flyttleier:

På arealbrukskartet er flytt-, trekk og drivingsleier tegnet inn. Flyttleier er en biologisk betingelse for reinen, fordi den er en migrerende eller trekkende dyreart. Flyttleiene er generelt nord-sydgående, og slik er de også i distrikt 14A. Trekkleier har ulike retninger og brukes av reinen under opphold i området ved beiteveksling (balgadat) (under flukt fra mygg og varme) og annen vandring. Trekkleiene er vegetasjonsmessig og topografisk betinget, ved at reiner trekker langs vegetasjonsårer og fjellpassasjer eller under flåg til et annet trivselsområde. Drivingsleier er valgt av mennesker til aktivt driving tilpasset reinens adferd, eksempelvis fra et slaktegjerde. Begrepet referer seg til sesongbasert arbeid md rein, under samling, skifte av beite og øvrig arbeid med rein. Flyttleier har et særskilt **rettslig vern** i reindriftsloven § 22.

Flytt- og trekkleier er tegnet inn på reindriften arealbrukskart, oppdatert i 2017.

7.8. Gjennomflyttingsland: Ved fraskilling av distrikt 14A fra distrikt 14, Spiertanjarga ble det tatt forbehold om at rein fra distrikt 14 måtte ha flyttleier gjennom distrikt 14A. Gjennomflytting av distrikt 14 må skje i samforståelse med distrikt 14 A.

8 REINDRIFTSANLEGG OG VEDLIKEHOLD AV REINDRIFTSANLEGG

8.1. Slaktegjerder:

Halkavarre slaktegjerde ved Gaggasiedga har i dag status som reservegjerde. Svanebekken slakteanlegg er nedlagt og revet.

Corvusrohtu slaktegjerde er opp rustet de to siste årene og har vært i felles bruk like lenge. Gjerdet har tomt. Det er anlagt grunnvannsbrønn og filtreringsanlegg for avløpsvann i tilknytning til dette anlegget for å tilfredsstille kravene til feltslakting og kveer for slakterein.

Toppen slaktegjerde er opprustet til slakte- og merkeanlegg, og er i bruk i dag.

8.2 Merkegjerder

Merkegjerdet er lokalisert på Halkavarstealli, som ikke har vært i bruk de siste årene.

Merkegjerdet ved Nieidajohka ble anlagt i 1982 og oppgradert med jevne mellomrom. Gjerdet er planlagt renoverert i 2021.

Reinbeitedistriktet har merkegjerder ved Rassaceabet, som ikke har vært i bruk de siste årene.

Merke- og fløtingsgjerde på Vassa brukes ikke årlig, men etter behov. Gjerdet ble første gang bygd i 1965.

Gjerdet har med jevne mellomrom blitt oppgradert, i årene 1980, 1987, 1992-95, og fram til 2007, av noen siida-enheter i Munkavarresiida. Siidaens gjerdemateriell ble brukt til anlegget. Gjerdetillatelsen er utstedt til John Henrik Eira's navn, og bør søkes registrert i distriktets navn. Ilandføringsplass ved Cahpiljohka bør formaliseres som egne flyttelei.

8.3. Sperregjerder:

Sperregjerde for Munkavarre/Halkavarre har tomt og vedlikeholdes årlig. Sperregjerdet med Corvosrohtu-anlegget brukes av siidaene til merking og høstslakting.

Sperregjerde fra Rasteluobbal, Lavkajavri og til Karasjok langs E 6, og fra Karasjok til Ittkonjarga om lag en mil langs Tanaveien. Gjerdet har gammel tillatelse fra Lappefogden i Finnmark fra 1960-tallet, jfr søknad fra 1957. Fornyet søknad fra Halkavarresiida av 1977 er ennå ikke ferdigbehandlet. Tidligere reindriftsagronom Arne Hansen har ved henvendelser muntlig meddelt at gjerdet har en tillatelse. Vår konklusjon, ut fra vanlig forvaltningspraksis og saksbehandlingsnormer, er at frister for lengst er oversittet av Fylkesmannen og gjerdet har tillatelse.

Savkadas skillegjerde med fangarmer og flyttekorridor har en bruks- og vedlikeholdsavtale mellom distrikt 14A og fellesbeitedistrikt 17.

Sperregjerde til merkeanlegg i Halkavarstealli skal rives.

8.4. Reindriftsveg:

Veien til Corvusrohtu er anlagt som reindriftsveg i 1976, i samarbeid med statskonsulenten for reindrift. Ny renovering ble gjennomført i 2015.

8.5. Rivning av nedlagte gjerder:

Distriktet har revet ned noen av reingjerder som ikke er i bruk. I 2018 søkte distriktet Landbruksdirektoratet (RUF) om avsatte midler til opprydding av forfalte reingjerder. RUF har bevilget kr. 150 000,- til rivning av forfalte og gamle gjerder.

9. REINTALL

Høyest reintall for distriktet er fastsatt til 6300 rein om våren, pr. 1. april. Reintall pr. 1.04.23 er 7059.

Riktig biologisk reintall er 7 500 etter nåværende bruk. Det underbygges med beitegranskinger gjort av Statskonsulent i reindrift Loyd Villmo i 1973, og med slaktevekt registreringer i distriktet.

Reinbeitedistriktet søker reintallet til 7 000 rein pr 1.april. Reintettheten blir dermed 3,5 rein pr. km².

Distriktets egen rapport fra 1989 konkluderer med 7 500 rein på sommerbeite, som bruker Loyd Villmos omfattende grunnlagsdata fra 1973, samt vektregistreringer fra

reindriftsforvaltningen. Differansen mellom fastsatt reintall og biologisk bærekraftig reintall skyldes hensyn til Forsvarets økte bruk av distriktets arealer.

Landbruks- og matdepartementets rapport for nøytrale kriterier for bærekraftig beitebruk fra 2008, bekrefter dette. For bærekraftighet er slaktevekter mellom 17 og 19 kg for kalv normalt. For kalv de siste 4 årene er vektene i gjennomsnitt 20 kg.

10. REINDRIFTSHYTTER

10.1. Gjeterhytter i Corvusrohtu:

Tor Mikkel Eira, Ivvar Ande Eira, Tor Henrik N. Eira, Aslak Mathis Eira, Kjell Magne Eira John Erik Eira, Nils Kai Ante Anti, Aslak Heandarar P Anti, Asllat Heandrat Anti, Lasse Mahte L. Anti, Nils Jovvna Eira, Petter John S. Utsi, Bjørn Petter Anti Tangen, Sara Christine Eira, Ande Heaika Eira, Mahte Aslat Sara Eira, Ristin Ravvna Eira og Piera Ailu Anti. I tillegg er det oppført 2 arbeidsbrakker h.h.v. Niillas Jovvna S. Anti og Petter S. Utsi som brukes i forbindelse med høstslakting og vår gjetning.

10.2. Liigajohka/Heastajohka:

Aslak J. Utsi har gjeterhytte i Liigajohka og Petter John S. Utsi hargjeterhytte i Heastajohka. Branntomta tilhører Svanhild Camilla Utsi

10.3. Bannjarga:

Samuel Anders J. Guttorm, Berit Ellen Utsi Anti og Nils Aslak J. Guttorm har gjeterhytter på Bannjarga. Hytta til Berit Ellen Utsi Anti er søkt omdisponert til fritidshytte av arvingene.

10.5. Nieidajohka:

Det er oppført 8 gjeterhytter i Nieidajohka i reinbeitedistrikt 17, og eiere er Niillas Jovvna S. Anti, Petter N. Anti, John Arne L. Anti, Nils Kai Ante Anti, Lasse Mahte L. Anti.

Nils Aslak Guttorm, Samuel Anders Guttorm og Kjell Magne Eira/Petter S. Utsi. Også her vil det bli søkt om flere punktfester for gjeterhytter av flere siida-enheter.

10.6. Leavssajavri:

Reinbeitedistrikt 14A har oppført gjeterhytte i Leavssajavri, som er distrikts eid. Hytta bør oppgraderes.

10.7. Øvrige gjeterhytter:

Nils Nilsen Eira har gjeterhytte Luostejohkgeahce, Mahte Aslat I. Eira har gjeterhytte ved Guollejavri, og Munkavarsiida har gjeterhytte Cahpiljohkgeahce, og John Arne L. Anti har gjeterhytte ved Gardejavri. Distrikt 14 har 4 gjeterhytter ved Stuorrorohtu som tilhører D.14 A. Kjell Magne Eira gamle ved ceavresjavri i Leavdnjavarre(0426786/7788390). Petter J.S. Utsi har hytter ved Unna Sitnooaiivi, Vuotnalbatskaidi og Rakkasleaksa

10.8. Høstslakting og merking.

Høstslakting og merking starter i september.

11. INNGREP OG FORSTYRRELSER

Som nærområde til tettstedene Lakselv og Garnisonen i Porsanger er reinbeitedistrikt 14 A arealmessig i en presset situasjon. Store deler av reinbeitedistriktets menneskelige(styret) og økonomiske ressurser går med til arealsaker. Det gjelder saksbehandling, juridisk hjelp, møter, befaringer og lignende. Lite eller ingenting bli igjen til rene reindrifts formål. Vi er hele tiden på deffensiven og slik bør det ikke være i en normalsituasjon i et demokratisk samfunn. Distriktet føler situasjonen som frustrerende.

Eksempelvis har inngrep, utbygginger, ferdsel rammet hardt distrikt 14 A i sommerområdet som ligger nærmest Lakselv.

Dagens situasjon er, foruten areal inngrepenes, at gode arronderings forhold av arealene i distriktet er på vei til å bli ødelagt.

Med det mener vi at store sammenhengende naturarealer blir oppsplittet av større og mindre inngrep, som også forårsaker økt ferdsel. Utnyttingsmulighetene blir derved mindre, og reinen trekker seg unna enkelt områder og bruker dem mindre.

Før vi konkret går nærmere inn på inngrep, utbygginger og forstyrrelser, er det nødvendig å beskrive litt om dynamikken og grove sammenhenger av disse forholdene i reindriften.

I første omgang vil vi beskrive to viktige begreper som "reinens unnvikelses effekt" og "inngrepenes kumulative effekt", to sentrale begreper som til nå har vært neglisjert eller lite påaktet.

De nevnte effektene er vanlig kjent i praktisk reindriftskunnskap, og har sammenheng med reinens biologiske adferd.

Nyere forskning har langt på vei underbygd kunnskapen om reinens unnvikelsesffekt, blant annet fra Alaska, Canada og her i landet. I praktisk reindrift har man utallige eksempler på det, men paradoksalt så er den mest kjent og best beskrevet i villreinområdene på Dovre. Da jernbanen og vegen i sin tid kom over Dovrefjell ble den sammenhengende villreinstammen fysisk delt i to, en i østre og en i vestre stamme. Vegen og jernbanen ble i praksis en fysisk sperre for reinens trekk.

En undersøkelse gjort i nærheten av Rondane nasjonalpark i 1991-96, viser at tettheten av simler og kalv var 92 % lavere 0-10 km fra hyttefeltet sammenlignet med tilsvarende beiteområder 15-25 km fra hyttefeltet. Bukker og ettåringer var mer tolerante, de utgjorde 90 % av alle dyr som ble observert 5-10 km fra hyttefeltet. Det var lite forskjell i beitetilgjengelighet mellom områdene vedrørende snøforhold og bar-rabber. Faktisk var mengden av lav 80 % lavere i de uforstyrrede gjenværende beitelommene. Unnvikelseseffekten gjorde at beitepresset mer en 10 km fra hyttefeltet, var langt større.(14)

Lignende undersøkelse er gjort i forhold til det store hyttefeltet i Repparfjorddalen i Finnmark, under reinens kalvingsperiode. Undersøkelsen viser tilsvarende resultater som det som Dovre undersøkelsen viser. Det bekrefter langt på vei at reinen har lav toleransegrense overfor menneskelig aktivitet av ulik art.

Summen av større og mindre inngrep i vårt distrikt skaper en kumulativ effekt som er lite vitenskapelig undersøkt, men desto mer kjent i praktisk reindrift. Kumulativ effekt på primærnivå (0-20 KM), Kumulativ effekt på intermediær nivå(20-70 km) og kumulativ effekt

på regional nivå (hele flyttesoner 70-200km). Uro og inngrep i nærområdene til Lakselv og Porsangermoen vil som resultat tvinge reinen lenger nord og øst om våren, til områder som har dårligere snøforhold på den tiden. Tilsvarende på sensommeren og høsten, vil reinen bli tvunget øst- og sørover ut av distriktet, i verste fall før beitetiden tillater det.

Foreløpige resultat av fysiske inngrep og kumulative effekter i reinbeitedistrikt 14 A, viser at 56 % av arealene er sterkt berørt eller er fysisk borte som reinbeiter. (Protect sapmi, 2017)

Med belastningen av inngrep og forstyrrelser som distriktet lider under, vil unnvikelses- og kumulativ effekten skape ringvirkninger langt innover i høst- og vinterbeitearealene. Altså intermedier og regionalt nivå. Begrepet «free prior and informed consent» eller forhånds informert samtykke er internasjonale begreper som bør innarbeides i nye inngreps saker. Det er standarder som FN har som mål for inngrep i urfolks-områder.

11.1. Forsvaret

Porsangmoen- og Halkavarreskytefelt dekker 183 km² av reinbeitedistriktet. Det sier seg selv at reindriften bruk av området blir sterkt berørt. De fysiske inngrepene de 20 siste årene har vært store, og det pågår stadige nye utbygginger av veier og anlegg. «Døråpner effekten» for sekundære brukere viser seg i fullt monn som følge av infrastrukturen forsvaret har skapt.

Ferdselen i området har økt tilsvarende, fordi forsvaret kanaliserte militær- og sivil trafikk to mil inn i hjertet av distriktet, hvor det i sum er 60 km kjørbare veier. Militær skytings- og øvingsaktivitet forverrer situasjonen for reindriften enda mer. I dag er det begrenset hva reinen kan utnytte av de 183 kvadrat-kilometerene. Forsvarets aktivitet utvides mer og mer utenfor skytefeltgrensene, samtidig som reieneiernes ferdsel innenfor feltet begrenses mer og mer. I dag er det igangsatt plan prosess i Statens regi for mer utbygging av veier og anlegg, som vi ikke aner omfanget av. Forsvaret har begynt å omgå forhandlings prosessen med reinbeitedistriktet.

Reinbeitedistriktet og Forsvaret er i forhandlinger om en ny avtale om bruken av område etter at forrige avtale utløp i 2016. I samarbeid med Protect Sapmi har distriktet påbegynt arbeidene med Inngrep/ Gis-kartlegging av alle inngrep. Gis-kartlegging er digital kartlegging av inngrep og forstyrrelses soner. Kartleggingen kan brukes som redskap for synliggjøring av framtidige inngrep og forstyrrelser.

11.2. Kommunal infrastrukturbygging

Vi opplever en stadig økende hyttebygging i kommunen. Hyttebygging i seg sjøl er av en slik karakter at fine og lune naturområder er mest attraktive. Altså områder som også er attraktive for reinen, med god vekstlighet og livd. Med andre ord et direkte konkurranseforhold. Med det følger også mer og mer liberal motorisert ferdsel.

Spesielt hytteområder som er lokalisert langt inne i naturområdene kan skape vanskeligheter for reindriften. Rohci-området begynner å bli et problemområde for reindriften. Kombinasjon mellom militær- og sivilbruk og utbygginger pulveriserer bl.a. reindriften

arronderingsforhold i området. Leavdnjavarre er i dag som en ”øy” hvor reinen bare sporadisk kan frekventere. Porsanger kommune har selv under samtaler antydning at videre hyttebygging vil øke, i og med at kommunen har ambisjoner om å stå som vertsområde for kystkommunenes hytte og friluftsbegreb, spesielt i forbindelse utbygging av snøhvitfeltet utenfor Hammerfest.. Det skaper stor usikkerhet i reindriften. Nye trender som topp-turer, Perleturer og sykkelløp i terrenget skaper større areal press i reindriften.

11.3. Luostojok- kraftverk

Luostojok kraftverk ble i 1950 etablert i i distrikt 14 a. Etter det er linjenettet mellom Karasjok og Lakselv utvidet og forbedret. Dette er inngrep som gjør sitt til at den kumulative effekten av inngrepene blir mer og mer forsterket. Rett nok har saksgangen i den nyere tid vært mer åpen og redelig i forhold til rettighetshaverne, der i blant reindriften. Hva gjelder fornying av Luostojok kraftlags konsesjon til utbyggingen, så er det på høy tid at man tar inn skade virkningene som ble påført reindriften i begynnelsen på 50-tallet. Langtidsskadene ligger der fortsatt den dag i dag. Dette bør skje på lik linje for alle berørte interesser, slik normene er i samfunnet for øvrig. I konsesjons dokumentene fra tiltakshaver ties reindriften interesser bort, mens alle andre parter er fylldig beskrevet. Dessverre nok et eksempel på strukturell forskjells behandling av reindriften.

Utbygging av Gairesguolban-området de senere årene viser at all miljøfientlig aktivitet er kanalisert til den delen av reinbeitedistriktet. Her finnes fullt utbygd søppelhandtering, skytebane og en crossbane. Resultatet ser vi i dag når oksereinen, som hadde sitt trivselområde her, har forlatt området og søkt til alternative området som skaper nye konflikter . Dette scenariet har vi tidligere påpekt ved flere uttalelser i forbindelse med nye tiltak og reguleringsplaner på Gairesguolbba.

Vi er videre svært urolig for fredningsplanen for Gaisene vest for Lakselv, ikke på grunn av de konkrete naturfaglige vurderingene. Grunnen er at fredning og restriksjoner her vil føre til at all framtidig utbygging av infrastruktur, hyttebygging og motorisert ferdsel vil

kanaliseres østover, mot vårt reinbeitedistrikt. I større sammenheng får vi utilsiktet naturvern paradokser, dvs. vern i et område vil føre til eskalering av utbygging i nabo områdene.

11.4. Jordbruket

Normalt burde ikke et slikt avsnitt vært nødvendig i dette kapittelet, men med Mat- og landbruksdepartementets klare politikk er det nødvendig å peke på skjevhetene i prioritering mellom jordbruk og reindrift.

Jordbruket prioriteres og stimuleres etter distriktspolitiske virkemidler, med en tilsvarende negativ argumentasjon overfor reindriften. Dette skjer ved landbrukspolitiske føringer og handlinger. I alle år har det vært slik at reindriften har tak på antall rein i distriktet, hvor saueholdet ikke har noen tak på antall sau på samme arealer. I verste fall betyr det at reintallstilpasningen for oss vil skape ekspansjonsrom for andre beitedyr. Den positive effekten på reindriften uteblir.

Reinbeitedistriktet ser med bekymring på at Porsanger kommune spekulerer i en forlenget fredning i den forstand å frata en annen beitenæring sine rett-messige beitearealer, jfr. distriktsinndelingen av 1934. Fredningen blir brukt i posisjonerings øyemed hva gjelder areal forvaltningen.

Vi ser her to klare eksempler på rene politiske tiltak som klart nedprioriterer reindriften. Det er strukturell diskriminering av samisk reindrift, som vi er vant til fra andre tidsepoker i historien. Vi behøver snarlig en grundigere og mer oppdatert vurdering av beitebruken i området. Det er verdt å merke seg at 90 % av saueantallet (ca 19 00) er på øst siden av riksveien, på reinbeitedistriktets areal utenfor Njarggahas.

11.5 Nasjonalparker og øvrige verneområder. (Utvidelse av Stabbursdalen nasjonalpark)
Reinbeitedistrikt 14 a merker effekten av strenge vernebestemmelser for nasjonalparker og andre verneområder. Kanalisering av infrastruktur utbygging og naturinngrep skjer på nabo arealene og konsentreres her. Reinbeitedistrikt 14 a som er nabo til verneområdene må absorbere større og større andeler av samfunnsutbygginger i framtiden. Verneområder i distriktet: Børselv (skogsvern), Viehkkir og Børselvmunning våtmarksområde, Vassanarurreservat, Roddenjarga, og Luostejuhka –myr-og våtmarksområde.

11.6. Vindmølle utbygging og utbygging av 420 kwh kraftlinje.

Kingsrose mining- søknad om prøveboringer ved Borsejavrit og Karenjavrit.
Vindmølle utbygging har i dag erstattet tidligere vannkraft utbygginger. Effekten er den samme, med åpning av store uberørte arealer for veibygging og vindmølle etableringer. For å bringe kraften til forbrukerne kreves opprustning av linjenettet i form av 420 kwh –linje.

Finnmarks arealene er rikspolitisk nødvendige i framtiden i form av fornybar kraft og som naturressurs leverandør. For at landets Co2 og noX mål skal oppfylles, må all ny kraft som produseres ha minst 11 % fornybar kraft. Nye olje-installasjoner må ha kraftforsyning fra land (helst fornybar), fordi olje og gass ikke kan brukes til kraftproduksjon på feltet. Feltproduksjon av el-energi er selvfølgelig «ødeleggende» for Norges Co2- og NoX-regnskap. Slike «grønne» prosjekter spiser urørte reindriftsarealer, og hver «grønn» kWh produsert krever 50 % fossilt og mineralske ressurser som input. Det betyr at slike prosjekter eskalerer global miljø-ødeleggelse. Hver vindmølle krever 240 tonn kull for å bli produsert.

Finnmark og reindriftsarealene er enklest å bygge ut fordi landrettighetene er uklare og bare 5-6 % av arealene er i privat besittelse. Den strukturelle forskjells- behandlingen av reindriften i det norske demokratiet bidrar mye til dette presset. Tendensen er at reinbeitedistriktets arealer er mer utsatt for utbygging en utmarksarealer i Sør-Norge, jamfør dette med NVEs skrinlegging av vindmølleparken på Setesdalsheiene, hvor det er villrein og sauehold. **Det er tross alt ikke kraft underskudd i Finnmark i følge de siste statistikkene.** (Strategisk plan for vindmølleutbygging i Finnmark, 2012.) Forskning fra NINA og SLU (2015) viser unnvikelsessoner på 5 km i gjennomsnitt. For vårt distrikt med åpent terreng vil Davvi vindpark påføre unnvikelse på 10 km, og Njordr-planen i d 14 A vil kreve 100 km² reinbeiteland annektert. 420 kvh-linje er en forutsetning for disse planene, og en ekstra belastning for distriktet.

Kingsrose-mining er en australsk selskap som har drevet med overflate undersøkelser ved Borssejavvrit og Karenjavvrit. Nå har de søkt om boring av kjerneprøver ved Karenjavvrit. De reklamerer også med utvinninga av »grønne» mineraler, på uberørte arealer i høy arktisk område.

11.7 Helårsløyper.

De siste årene er følgende helårsløyper tatt i bruk:

- Goddetvarre- Badnesakjavri.
- Caskil –Suoidnejavri.

Andre aktiviteter som påvirker reinens beite- og ferdselsro:

- Offroad-sykling
- Regulering og toppturer, Rastigaisa, Caskilvarre, Siffvarre.
- Friluftaktiviteter og hundekjøring.

Leiekjøring med ATV av friluftstøvere forekommer og vi tviler på lovligheten av dette.

Driftsenhetene i distriktet har om lag 40 terrenggående kjøretøyer i driften, det gjelder både snøscootere og barmarks kjøretøyer. I Finnmark som helhet er det registrert om lag 25 000 terreng gående kjøretøyer , hvor av ca. 1200 er tilhørende reindriften.

Spiertagaisa, distrikt 14 a, har i en årrekke veid fordeler og ulemper med motoriseringen av drifta. Distriktet har brukt og vil bruke også fly og helikopter for å effektivisere samling om sommeren og høsten, noe som vil minske barmarks kjøringen. Distriktet har også anlagt et høstgjerde mellom Lavkajavri og Karasjok. Dette tiltaket har utgjort en betydelig bespart kjørelangde for kjøretøyene. Indre rasjonalisering i distriktet ved at siidagruppene opererer samlet etter merking fram til jule-tider, har i tillegg minsket barmarkskjøringen. I alt om lag 30 % reduksjon i barmarkskjøringen.

Besparelsen som vi har gjort blir dessverre spist opp av andre brukere. Motoriseringen av elgjakta, motorisering av øvrig jakt, fiske og utmarksutøvelse øker faretruende. Fefo profitt generering medfører til flere og tettere elgvald, som igjen medfører mer og større frekvens i motorisering og ferdsel i utmarka. Oppdeling av elgvaldene vil ytterligere øke motoriseringspresset fordi flere grupper har behov for transport. Reinen blir i større grad stresset på vandring med påbud om godkjente hunder for hvert elgjaktlag. Det samme fenomenet oppstår under rypejakt.

Snøscooterløyper har størst utbredelse i distriktet og krysser arealene med størst nettverk. Helårs-løypene har ikke vært på høring hos reinbeitedistriktet, og viser til årlig utvidelse og motorisert anneksjon av reinbeitearealer. Distrikt 14A har aldri godkjent disse løypene.

Porsanger kommune arbeider med en plan om netto økning av snøscooter-løyper i distriktet. Forslagene vil føre til mer oppdeling og forstyrrelse av spesielt vårbeite arealer.

11.8. Rovdyr etablering på samiske reindriffts- og reinbeitearealer.

Rovdyr drapene av rein har økt veldig mye de siste 20 årene i distriktet. Gjennomsnittet for siste 5 år ligger på om lag 2 500 rein. Førstehånds kjøttverdi på dette utgjør kr. 4 400 000,-, hvor snittvekt på slakt er 22 kg og med kjøttpris på kr. 80,- pr. kg. I tillegg kommer tap som

følge av uro og stress på gjenværende livdyr på kr. 1 008 000,- , hvor hvert dyr taper 2 kg kroppsvekt. I sum utgjør dette kr. 5 408 000,-. Bortfall av produksjonstilskudd på kr. 1 554 000,- og kr. 1 000 000,-i kalveslaktetilskudd. I sum 7 962 000,- I snitt taper hver siida-andel positiv næringsinntekt på kr. 380 000,-.

Staten har pålagt at hele det samiske reinbeiteområdet skal være rovviltområde. Til sammenligning er 25 % av villreinbestanden i rovvilt sonene. Sauebeite arealene er 60 % sonert utenfor rovvilt arealene. Samisk reindriftarealer skal være 100 % rovviltarealer. Dette er resultatet av den grønne kolonisering av samisk reindrift. Samisk tamrein har ingen fredelige arealer. Rovdyr tettheten idag er et inngrep på reinbeitedistriktets inntjening pga. uro og predasjon. Distriktets rein vil alltid være i en A-område for jerv, bjørn, gaupe i store deler av året, i tillegg kommer havørn og kongeørn hele året. Sonering i A- og B-soner er derfor meningsløs

11.9. Allmenrettens utbredelse.

Almennrettens-utvikling på Fefo`s-eiendom har skapt store muligheter for vestlig friufts-industri. Vi ser med bekymring at FEFO har utvidet jakten i Karasjok kommune til 16.10.2023, i parringsområdene for ditriktet.

I takt med minking av lokalbefolkningens bruk av utmarka til næring og utmarksutøvelse har det ført med strøm av nye trender i utmarka. Ferdsels økning, mer transportbehov og tilrettelegging til nye og økt bruk skaper mer press på reindriftsarealene.

Mer konkret betyr det: økt kjøring i utmarka, uttransport av utstyr, utbygging av fasiliteter i terrenget, toppturer, offroad løp o.l. Slik ekspansjon vil uthule reindriftsretten bit for bit.

OPPSUMMERING

Tabell 1. Tabellen nedenfor angir total påvirkning av alle inngrep på reinbeitedistrikt 14 A, Spiertagaisa. Protect Sapmi, 2017.

Område	Areal km2	Andel av distriktet
Distriktet	2011	100 %
Påvirket område i dag	1050,289	55,22 %
Påvirket område i framtiden under anleggsperioden,jfr. 7.6	1238,95	61,60 %
Påvirket område i framtiden under driftsperioden	1127,444	56,06 %

12. RETTEN TIL JAKT, FANGST OG FISKE

Distriktet ser det svært nødvendig at jakt, fangst og fiskeretten etter § 26 i reindriftsloven blir mer tilpasset dagens reindrift , etter at paragrafen har vært ”hvilende” de siste 70 årene. Denne retten er under den perioden mer og mer administrert bort fra reindriften, og til fordel for utenforstående. Siidaandelene skal ha rett til storvilt jakt , som jakt på elg, bjørn, gaupe, jerv.

Småvilt jakt innbefatter i hovedsak ryer, rev og harer.

Retten til fiske gjelder fiske i sjø, vann og vassdrag i hele distrikt 14A. Fiskeretten gjelder også fellesbeitedistrikt under lovlig opphold der.

13. FRAMTIDIG UTNYTTING AV DISTRIKTETS RESSURSER

Hva angår reintall og vekst strukturer så anser vi ikke at det er et problem hos oss. Utfordringen for oss er vern av naturressursene(også innbefattet elver og vann) i distriktet, noe som i sin tur fører til store utfordringer ikke bare for reinbeitedistriktet, men også for sentralmyndighetene.

De senere tiders rettsutvikling viser at reindriftsretten ikke uttømmende er regulert i reindriftsloven, men er også tuftet på alders tids bruk og internasjonal rett. Det betyr at reindriften må ses som en helhet og ikke bare som en kjøttprodusent, og da er utnyttelsen av helhetlige naturressurser og de menneskelige ressursene viktig.

Vi ser til daglig at reindriftskulturens fastslåtte og hevdvunne rettigheter smuldrer og forvaltes bort. Reindriftslovens paragraf 14 fastslår bl.a. at reindriftsutøverne har en jakt- og fiskerett.

Jaktretten er i realiteten forvaltet bort av Statsskog, som var den utøvende forretningsentreprenøren på området. I senere tid har Finnmarkseiendommen overtatt denne funksjonen.

Reindriftsutøverne har ikke jaktrett, fordi jaktretten slik den praktiseres i dag, må kjøpes tilbake fra Finnmarkseiendommen for uoverkommelige summer, stikk i strid med reindriftslovens bokstav.

Fiskeretten er også på vei ut. Reindriftsutøverne må mange ganger stille seg på lik linje med andre sportsfiske interesserte sommergjester.

Utøverne må til stadighet forklare og dokumentere en selvfølgelig, gammel og hevdvunnen rett i sine bruksområder. Det er klart behov for oppgradering og "restaurering" av rettighetene fastslått i paragraf 14, og vi har derfor store forhåpninger til Finnmarkseiendommen.

14. VERDISKAPNINGEN FRA SPIERTAGAISA, D. 14 A TIL LOKALSAMFUNNET

Kommuneinndelingen for nåværende Porsanger(Kistrand) og Karasjok(Avjuvarre) skjer i 1870-årene. Flere hundre år senere enn reindriften slik vi kjenner den i dag.

Kommunene har nytte av all næringsvirksomhet som skjer i kommunene. Nedenfor skal vi nevne de positive bidragene som reindriften tilfører lokalsamfunnene Karasjok og Porsanger, ikke bare skatteleggingen som oftest nevnes av politikerne.

Karasjok kommune:

- Skatteinntekt fra 42 årsverk, fordi 21 siidandeler svarer for 2 årsverk i Finnmark.
- Skatteinntekt til staten for innkjøp av driftsmidler (atv , snøscootere og biler).
- Verkstedtjenester og drivstoff til disse.
- Inntekt for øvrig handel og tjenesteytelser til reindriften.

Porsanger kommune:

- Eiendomsskatt fra reindriften.
- Skatteinntekt til staten for innkjøp av driftsmidler (atv og snøscootere).

-Betydelige vekstedtjenester for atv, snøscootere og biler. Porsanger har et bredt spekter av småskala verksteder og 4 autoriserte bilverksteder, som gjør at distriktet har et kjempe fordel av det i nærområdet.

Vi har benyttet oss av entrepenører som maskintjenester, rørlegging, el-monteringer for om lag 2 millioner kroner i årene 2015-2017 ved oppgradering av reindriftsanlegg og hyttebygging. Det aller meste av tjenester er kjøpt i Porsanger.

Vår kalkulasjon over vårt bidrag til lokalsamfunnene i Karasjok og Porsanger er likt fordelt mellom disse kommunene i samfunnsøkonomisk perspektiv.

AVSLUTNING

Med denne planen har vi prøvd å beskrive distriktet på et bredt natur- og reindriftsfaglig basis. Vi skulle ønske at de kulturelle og rettslige sidene ble viet en større plass, men reindriftsforvaltningens praktiske plannormer tillater ikke det. Arealkartene er utdaterte og er fra 1990-tallet. Nye kart er ennå ikke digitalisert. Distriktet vil presisere at endringer i arealbruken kan skje for eksempel av ekstraordinære beiteforhold, naturlig ”rotasjon” mellom ulike beiteområder, eller som følge av nye inngrep og forstyrrelser. Kartene alene har ingen rettslig status. Distriktet har mistet mer og mer av fleksibiliteten i sin drift på grunn av inngrepene.

Karasjok, den 10.juni 2023.